

56de Møde.

Tirsdag den 14. Januar 1919 Kl. 1 $\frac{1}{2}$.

Formanden: Folketingets Formand og jeg har Nytaarsdag overbragt Hans Majestæt Kongen Rigsdagens Hilsen og Lykønskning i Anledning af Aarsskiftet. Ved denne Lejlighed paalagde Hans Majestæt os at bringe Rigsdagen sin Genhilsen med de varmeste Ønsker om, at Rigsdagens Gerning i det kommende Aar maatte blive til Held og Lykke for Land og Folk.

Fra Præsident Wilson har Rigsdagens Formænd modtaget følgende Telegram:

„Jeg er dybt taknemmelig over den danske Rigsdags smukke Telegram og beder Dem forsikre begge Tings Medlemmer om min store Glæde og den Paaskønnelse, jeg føler ved den mig viste Tillid.

Woodrow Wilson.“

(Tingets Medlemmer paahørte staaende Formandens Udtalelser).

Ved Skrivelse af Dags Dato meddeler Indenrigsministeren, at han ønsker her i Tinget at fremsætte:

Forslag til Lov om Ændringer i og Tillæg til Lov om Købstadkommunernes Styrelse m. v. af 26. Maj 1868.

Udenfor Dagsordenen har Indenrigsministeren Ordet for at fremsætte det anmeldte Lovforslag.

Indenrigsministeren (Rode): Ærede Medlemmer af dette Ting, som i nogle Aar har haft Sæde i Tinget, vil erindre, at jeg ved nogle Lejligheder her har kunnet føre frem fra Folketinget eller ved en Samlings Begyndelse fremsætte her i Tinget Lovforslag angaaende Ændringer i og Tillæg til Lov om Købstadkommunernes Styrelse, et Lovforslag, hvis Hovedformaal var at give Købstadkommunalbestyrelserne Adgang til selv at vælge deres Formænd, en Adgang, som Sogneraadene, altsaa Landkommunernes Styrelse, og som Københavns Kommunes Styrelse længst har haft. Lovforslaget har haft forskellig Skæbne gennem Tiderne

her i Landstinget, men jeg tror, at efterhaanden var der en overvejende Stemning for at indrømme Købstadkommunerne denne Ret. Men henimod det Tidspunkt, da man fandt det rigtigt at gaa til denne fulde Gennemførelse af Selvstyret i Kommunerne, mente man, at det vilde være rigtigt at ledsage Bestemmelsen herom med nogle Bestemmelser vedrørende Adgang til Indførelse af Magistrater i Købstæderne, og sidste Gang, nemlig i Samlingen 1915—16, da jeg havde Lejlighed til at forhandle med dette høje Ting om denne Sag, afsluttede det da nedsatte Udvalg sit Arbejde med Afgivelsen af en Betænkning, der anmodede Indenrigsministeren om at udarbejde et nyt Forslag, i hvilket der optoges Bestemmelse om, at der i Byer, hvor saadant ønskedes, skulde indføres Magistrater, valgte af Byraadene. Det er dette Ønskes Opfyldelse, som har medført, at Sagen først forelægges nu, idet det maatte være mig magtpaaliggende, naar jeg nu henvendte mig til Tinget paa ny med Anmodning om den Sags Løsning, at der da kunde være god Udsigt til en endelig Gennemførelse, og Midlet hertil maatte antagelig være, at der indenfor Købstædernes Kreds, i Købstadforeningen, som jo tæller Repræsentanter for alle Købstadsanskuelser, kunde opnaas Enighed om, paa hvilken Maade denne Magistrat skulde fremtræde i Købstæderne. Der har foreligget Forslag her i Landstinget, i hvilke der tiltænkte Magistraten en lignende Stilling som den, Magistraten har i København, hvor den er en selvstændig beslutende Forsamling, stillet overfor Repræsentationen paa en saadan Maade, at man ogsaa kan sammenligne det med Tokammersystemet, og saaledes at ingen Afgørelse kan blive endelig gyldig, uden at begge Forsamlinger har tiltraadt den, med Regler for Sagernes Behandling, saaledes at de kan vandre frem og tilbage mellem Magistraten og Borgerrepræsentationen og endelig undertiden nødvendiggøre Paakaldelse af Indenrigsministerens Afgørelse i visse Tilfælde. En saadan Ordning som den, der er medført eller slæbt med fra Fortiden i Københavns nuværende Styrelse, kunde jeg ikke tænke mig at foreslaa indført som Nydannelse i noget andet Bysamfund. Det gjaldt altsaa om, hvorvidt der i Købstadforeningen kunde tilvejebringes Enstemighed om et Forslag, der skabte en Magistrat uden at komme ind paa saadanne Veje, som den københavnske Lovgivning har betraadt, og dette er da lykkedes i det